

בש"פ 3658/22 - סאקר אבו גאבר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3658/22

לפני:

כבוד השופטת ע' ברון

המבקש:

סאקר אבו גאבר

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשה למתן רשות לערור על החלטת בית המשפט
המחוזי בבאר שבע מיום 15.5.2022 (כב' השופט ד'
בן טולילה) ב-עמ"י 25805-05-22

בשם המבקש:

עו"ד אלכסיגלפגט; עו"ד נתנאל לאגמי

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות לערור לפי סעיף 53(א1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 15.5.2022 (השופט ד' בן טולילה) ב-עמ"י 25805-05-22. במסגרת ההחלטה התקבל ערר שהגישה המדינה על החלטת בית משפט השלום בבאר שבע מיום 31.3.2022 (השופט ר' גלעדי) שלפיה על המדינה ליתן התייחסותה בכתב לטענות כלליות הנוגעות לפרקטיקה הנוהגת באשר לזכות ההיוועצות בסניגור בכלל ובסניגור ציבורי בפרט.

רקע

2. ביום 30.3.2022 נעצר המבקש בחשד לביצוע עבירות של גניבת רכב, איומים וקבלת דבר במרמה לפי סעיפים 413ב, 192 ו-415 לחוק העונשין התשל"ז-1977, בהתאמה. למחרת, ביום 31.3.2022 הוגשה בקשה להאריך את מעצרו של המבקש לצורכי חקירה למשך שישה ימים. במהלך הדיון בנושא טען המבקש כי היחידה החוקרת לא אפשרה

לו להיוועץ בסניגור. בהודעת המבקש במשטרה נרשם הנוסח הסטנדרטי שלפיו הוא מוותר על זכותו להיוועץ בעורך דין, אך המבקש הכחיש כי ויתר על התייעצות עם סניגור לפני חקירתו. בית משפט השלום ביקש התייחסות בכתב מאת הסניגוריה הציבורית ומאת המדינה בנוגע לפרקטיקה הנוהגת באשר לזכות ההיוועצות בסניגור ציבורי ולשאלת תקינות ההליך. בית משפט השלום ציין כי מטרתו היא "לברר טענות כלליות שככל הנראה משליכות על תיקים דומים, ולכן יש חשיבות שדיון זה יעשה גם אם כבר לא יהיה רלוונטי למשיב (המבקש בבקשת רשות הערעור - ע' ב') שלפניו". לצד זאת, לעניין בקשת המעצר עצמה, בית משפט השלום האריך את מעצר המבקש עד ליום 1.4.2022. ביום 1.4.2022 הגיעו הצדדים להסכמה שלפיה המבקש שוחרר בתנאים מגבילים.

ביום 6.4.2022 הגישה הסניגוריה הציבורית את התייחסותה. המדינה ביקשה אורכה עד ליום 15.5.2022 להגשת התייחסות מצידה, ובית משפט השלום נענה לבקשה. אלא שהמדינה לא הגישה את תגובתה, וחלף זאת הגישה ביום 12.5.2022 ערר לבית המשפט המחוזי על החלטת בית משפט השלום מיום 31.3.2022. בערר טענה המדינה כי בית משפט השלום אינו מוסמך לדון בשאלות ערטילאיות אלא רק במעצר שלפניו. בית המשפט המחוזי בהחלטתו מיום 15.5.2022 קיבל את הערר תוך שקבע כי בית משפט השלום "לא אמור לדון בטענות כלליות שאינן נדרשות לצורך הכרעה למקרה שלפניו שהפך תיאורטי". מכאן הבקשה למתן רשות לערור.

בקשת הרשות לערור

3. המבקש טוען שבקשתו עוסקת בשאלה ציבורית שחורגת מעניינו הפרטי, וכן שהחלטת בית המשפט המחוזי שהתקבלה מבלי לקיים דיון פוגעת בזכות הטיעון שלו, ומנוגדת להוראות סעיף 57 לחוק המעצרים. לגופו של עניין טוען המבקש כי בשעה שנתן בית משפט השלום את החלטתו, העניין לא היה תיאורטי, וכי על כל פנים תפקידו של בית המשפט אינו רק להכריע בסכסוך הקונקרטי שלפניו אלא גם להכווין התנהגות. כן נטען כי הסיכוי שסוגיות עקרוניות הנוגעות למעצר ימים יגיעו לפתחו של בית המשפט העליון היא נמוכה ולכן יש לדון בשאלה אף אם היא תיאורטית.

דיון והכרעה

4. לאחר עיון בבקשה למתן רשות לערור הגעתי לידי מסקנה כי דינה להידחות אף מבלי להידרש לתגובת המשיבה.

5. עניינה של הבקשה הוא בהחלטת בית המשפט המחוזי שקיבל את ערר המדינה על החלטת בית משפט השלום שלפיה על הסניגוריה הציבורית ועל המדינה להגיש את התייחסותן לפרקטיקה הנוהגת בנוגע לזכות ההיוועצות בסניגור בכלובסניגור ציבורי בפרט. כאמור, שאלה זו התעוררה אגב דיון בבקשה להארכת מעצרו של המבקש לצורכי חקירה. עם זאת כבר למחרת החלטת בית משפט השלום, ביום 1.4.2022, טרם שהגישו הצדדים את התייחסותם לנושא, הושגה הסכמה על שחרורו של המבקש. משכך, עניינו של המבקש הפך לתיאורטי.

כידוע, אין בית המשפט דן בעניין שהוא תיאורטי, אלא בהתקיים סיכוי של ממש להישנותה של הסוגיה שהוא מעורר בעתיד, או שההכרעה נדרשת לשם יישובן של גישות שונות בקרב הערכאות הדיוניות (בש"פ 3893/21 ווטה נ' מדינת ישראל (15.6.2021); בש"פ 720/21 רגבי נ' משטרת ישראל, פסקה 7 (2.3.2021)). אמנם אין לשלול אפשרות שהמצב שעליו מלין המבקש ישוב ויתעורר, ואולם אינני סבורה שבנסיבות המקרה יש מקום לחרוג מן הכלל ולהרחיב את הדיון בנושא; ודי בכך כדי לדחות את הבקשה.

זאת, בפרט שעה שמדובר בבקשת רשות לערור ב"גלגול שלישי" שנבחנת לפי אמת מידה מצמצמת, כפי שנקבע בהלכת חניון חיפה(רע"א 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)), שהוחלה גם בעניינים פליימיים (ראו מני רבים: בש"פ 5843/21 מוחמד נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (31.8.2021)).

בהתאם לכך, רשות לערור תינתן רק במקרים חריגים המעוררים שאלה משפטית בעלת חשיבות ציבורית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או כאשר מתקיימות נסיבות ייחודיות המצדיקות התערבות (ראו מני רבים: בש"פ 4495/21 אוריל נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (27.6.2021)). סבורתני כי בדין קבע בית המשפט המחוזי כי בעת שהדיון בשאלות התיאורטיות אינו דרוש להכרעה במקרה שלפני בית משפט השלום, ככלל אין מקום שהוא ידון בהן. ומכאן שמקרה זה אינו אחד מאותם מקרים המצדיקים מתן רשות לערור.

בלא לגרוע מן האמור, יודגש כי אין להקל ראש בחשיבותה של זכות ההיוועצות המעוגנת בסעיף 34 לחוק המעצרים, שכן "זכות ההיוועצות היא המפתח להגשמת יתר זכויותיו של החשוד והנאשם בהליך הפלילי" (ע"פ 10049/08 ראתבאבועצאנ' מדינת ישראל, פסקה 108 (23.8.2012)), ועל רשויות החקירה להקפיד על כך.

6. סוף דבר, הבקשה למתן רשות לערור נדחית.

ניתנה היום, ב' בסיון התשפ"ב (1.6.2022).

ש ו פ ט ת